

2026Z08712

(ingezonden 22 april 2026)

Vragen van de leden Jagtenberg en El Boujdaini (beiden D66) aan de minister en de staatssecretaris van Defensie en de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over het bericht dat Oekraïne een AI-hub opzet om EOV-bestendige drones te ontwikkelen en Russische bewegingen te voorspellen.

Bent u bekend met het bericht 'Ukraine Creates UK-Backed 'A1' AI Hub to Develop EW-Resistant Drones and Predict Russian Moves'? [1]

Naar aanleiding van uw bezoek aan Oekraïne in maart 2026 werd bekend dat Nederland intensief gaat meekijken bij de Oekraïense inzet van drones op het slagveld, om meer te leren over de mogelijkheden voor Nederlandse productie en innovatie van onbemenste systemen; sluit dit aan op het initiatief in de berichtgeving?

Heeft de Nederlandse industrie toegang tot de beschikbare informatie en zo ja, hoe waarborgt u dat deze informatie eerlijk toegankelijk is voor alle geïnteresseerde marktpartijen?

Is Nederland ook voornemens om zelf een soevereine database aan te vullen voor het trainen van AI-modellen (al dan niet met Europese partners)? Wordt de Nederlandse industrie aangesloten bij een mogelijk initiatief?

Ziet u ook een kans om als Nederland koploper in Europa te worden in het ontwikkelen van verantwoorde AI? Wat gaat u op korte termijn initiëren om dit te bewerkstelligen?

Hoe weegt u het risico van het niet zelf hebben van een soevereine database voor het trainen van AI-modellen en van welke landen verwacht u afhankelijk te zijn?

Sluit u aan bij de gedachten dat we de standaarden voor militair gebruik van AI niet aan externe machten overlaten, maar dat we die zelf bepalen?

Ziet u mogelijkheden om aan te haken op het samenwerkingsverband tussen Duitsland en Oekraïne, die hun defensiesamenwerking verder hebben geïntensiveerd door een memorandum te tekenen op het gebied van delen van data van het slagveld, waarbij Duitsland ook toegang krijgt tot real-time DELTA battlefield management system?

Ziet u het belang van in Europees verband initiatieven organiseren voor een strategisch autonome battlefield management architectuur die interoperabiliteit tussen de (gefragmenteerde) Europese systemen waarborgt?

Onderneemt Defensie andere initiatieven om een strategisch autonome battlefield management architectuur te maken? Zo niet, kunt u een risicoafweging van afhankelijkheden geven? Zo ja, bent u bereid een plan van aanpak te maken en te delen?

Kunt u de bovenstaande vragen afzonderlijk van elkaar beantwoorden?

[1] United24, 18 april 2026, Ukraine Creates UK-Backed “A1” AI Hub to Develop EW-Resistant Drones and Predict Russian Moves (<https://united24media.com/latest-news/ukraine-creates-uk-backed-a1-ai-hub-to-develop-ew-resistant-drones-and-predict-russian-moves-18036>)